

straffede efter Fortjeneste. Det vil sikkert ikke være ærede Medlemmer ubekendt, som have syslet med Børnespørgsmaalet og navnlig med Forsorg for hjemløse, vanrøgtede og mishandlede Børn, at det er en Erfaring, man meget hurtigt indhenter, at det er saare vanskeligt at faa den fulde Sandhed at vide af Børn, der have fristet Tilværelsen i daarlige Hjem og ere blevne ilde medtagne af Forældrene. Der er hos Børn en naturlig Sky for at meddele Ting, som tjene til at belyse, hvor daarligt og grusomt de ere behandlede. Jeg har i hvert Fald — og jeg har beskæftiget mig en Del med disse Forhold — ofte erfaret, at Børn, der ere blevne mishandlede af Forældrene paa ligefrem barbarisk og grusom Maade, have vægret sig ved at give det til Kende og have tilføjet: i øvrigt var Fader rar og Moder god. Det er ikke saa sjældent Tilfældet med Vidneforklaringer af Børn, og navnlig i Tilfælde som dem, her er Tale om, hvor Børnene — og det gælder om de fleste — ere blevne forhørte paa selve Anstalten, bør man ikke tillægge deres Forklaringer alt for megen Vægt, hvor disse Vidneforklaringer gaa ud paa i mere eller mindre Grad at dømme over de Forhold, der findes paa Flakkebjerg.

Man maa vel erindre, at Eleverne paa Flakkebjerg ere ikke færdige med Flakkebjerg, efter at de ere opdragte der. Senere i Livet komme de der. Jeg aflagde i Gaar for 6te Gang Besøg paa Flakkebjerg, og under mit Ophold og under min Samtale med Forstanderen var der flere af de gamle Elever, der meldte sig. Der traadte en Soldat ind i Stuen, og Mortensen sagde: Naa, hvordan har du det? — Jo, han havde det meget godt. — Naa, du skal vel have nogle Penge? — Ja, jeg vil gerne have et Par Skilling. — Naa, naa, ja, ja, her har du seks Kroner. Hvor meget koster Billetten fra Næstved hertil? — 75 Øre. — Naa, ja, ja, saa har du jo noget tilovers. — Der kom en anden tidligere Elev, han fik fire Kroner. Jeg har under mine forskellige Besøg paa Flakkebjerg erfaret, at Mortensen disponerer over de Midler, som staa til Flakkebjergs Raadighed, paa en saadan Maade, at han af Børnene opfattes som en lille Konge. Til ham kunne de senere komme, naar de ere i Betryk, og faa Penge. Men Følgen af den Maade, hvorpaa Mortensen saaledes disponerer over Flakkebjergs Midler, er, at Eleverne, selv de, der ere straffede meget haardt — det er min Opfattelse — kunne ræsonnere som saa: Det er dog ikke værd

at lægge os alt for stærkt ud med Mortensen, det kan være, at vi komme i Forlegenhed. Jeg tror ikke, det er et System, der anvendes paa andre Optragelsesanstalter.

Min Meningsfælle og Kollega fra Fredericia (L. Rasmussen) og jeg have ikke lagt Skjul paa, at ved Siden af det haarde hos Mortensen er der noget overordentlig blødt, han er et mærkeligt Dobbeltmenneske, der, efter at han har slaaet en Dreng, kan give sig til at kæle for ham. Under de Samtaler, jeg har haft med enkelte Bestyrelsesmedlemmer, sagde en af dem, Etatsraad Wassard: Det haarde betyder ikke saa meget for Mortensens Vedkommende; jeg kan sige Dem, den Mand kan, naar han har straffet en Dreng meget haardt, gaa ind i sit Værelse og sidde der og græde. Mortensen har gentagne Gange sagt: Naar jeg har straffet en Dreng meget haardt, kunde jeg have Lyst til at tage en Tikrone op af Lommen og smide den ned i Dammen, hvis jeg troede, at jeg derved i nogen Grad kunde bøde paa, at jeg har slaaet Drengen. Det er dog en mærkelig Opfattelse hos en Mand, der har straffet, at han umiddelbart efter kan faa den Forestilling, at han har begaaet noget galt. Man har en Følelse af, at Mortensen ikke er sig bevidst, i hvor høj Grad han bruger Tampen og Riset, men det er forklarligt efter de Oplysninger, man har om Mortensen.

Jeg skal ganske kort give et Resumé. Han er født udenfor Ægteskab, opdraget i et meget daarligt Hjem indtil sit 9de Aar, kommer saa paa Flakkebjerg paa Grund af Skarnsstreger og Mishandling af Dyr. Der faar gamle Møller Tillid til ham, og han har saa efterhaanden arbejdet sig frem. Men hvilket Regimente er det ikke, Møller fører? Mortensen har til andre end netop til mig givet Oplysninger herom, og de stemme med, hvad Folk, der have kendt Flakkebjerg i gamle Dage — og der er ærede Medlemmer her til Stede, som kunne give Vidnesbyrd derom — meddele: Beboerne dernede hørte altid Skrig fra Flakkebjerg. Der tampedes løs. Møller brugte Chambriøren mod Drengene. Overhovedet herskede der, som den højtærede Justitsminister sagde, et Jernregimente. Og under denne brutale Mand, under det frygtelige Regimente, der førtes paa Flakkebjerg i Aarene fra 1836 til omkring 1892, voksede Mortensen op. Overbestyrelsen overdrager ham saa Ledelsen, og man siger til ham — det er Mortensens Oplysning —: De skal drive